

RÖVID CIKLUSÚ TANÁRI MESTERKÉPZÉS SZAKMÓDSZERTAN ZÁRÓVIZSGA TÉTELSOR

ANGOL

1. Teaching vocabulary. What can influence vocabulary acquisition? Techniques for presenting and practicing words (advantages and disadvantages).
2. The role of grammar in communicative language teaching. What is a communicative approach to the presentation and practice of new structures? Advantages and disadvantages of deductive and inductive approaches, task types.
3. Developing oral and written communication skills on the various levels of language learning. Communication strategies, speaking and writing tasks built on realistic situations. Accuracy vs. fluency. Error treatment in CLT. Strategies and methods of error treatment in teaching speaking and writing.
4. Language use: Receptive skills. Developing listening and reading comprehension skills on the various levels of language learning. What can influence the outcomes of text interpretation? Efficient reading and listening skills and strategies.
5. Basic concepts in language testing: validity, reliability, practicality, washback. Assessing the four skills. Assessment *of* learning vs. assessment *for* learning.

IRODALOM AZ ANGOL SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Alderson, J. C., Clapham, C. & Wall, D. (1995). *Language Test Construction and Evaluation*. CUP.
- Brown, H. D. 1994. *Teaching by Principles*. Prentice Hall.
- Harmer, J. 1994. *The Practice of English Language Teaching*. Longman.
- Hedge, T. 2000. *Teaching and Learning in the Language Classroom*. OUP.
- Larsen-Freeman, D. 1986. *Techniques and principles in language teaching*. OUP.
- Scrivener, J. 1994. *Learning Teaching*. Heinemann.
- Weir, C. J. (1990). *Communicative Language Testing*. Prentice Hall International.

BIOLÓGIA

1. A biológiatanítás tervezése, szervezeti keretei és szervezési módjai. Iskolán belüli- és kívüli lehetőségek. Erdei iskola. Az egyéni munka, párban folyó tanulás és a csoportmunka lehetőségei és módjai a biológia tanításában.
2. A biológiatanítás stratégiai és módszerei. Az előadás, magyarázat, elbeszélés, megbeszélés, vita, projekt, szimuláció, szerepjáték és játék módszere és alkalmazásának lehetőségei a biológiaórákon. A csoportos és kooperatív módszerek. Megfigyelés, kísérlet és kutató módszer a biológiatanításban. Az IBL és PBL (kutatás-alapú, probléma-alapú és projekt-alapú tanulás) jellemzői a biológia órán. Modellezés módszertana. Mikroszkópos vizsgálatok és preparálás. A boncolás módszertana. A növény-és állathatározás tanítása.
3. Pedagógiai és pszichológiai irányzatok módszertani vetülete, alkalmazása a biológiatanításban. A problémamegoldó gondolkodás és szerepe a biológiatanításban. A természettudományos gondolkodás fejlesztése a biológia órákon. A metakogníció fejlesztése a biológiatanításban.
4. Motiváció a biológiatanításban.
5. A feladatmegoldás elmélete és gyakorlata, feladattípusok a biológiaórán. Biológia tankönyvek és segédletek. A táblavázlat és rajzolás szerepe a biológiaórán. Az IKT alkalmazásának lehetőségei a biológiatanításban.

IRODALOM A BIOLÓGIA SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Bodzsár Éva (szerk): Kézikönyv a biológiatanítás módszertanához. Trefort Kiadó, Budapest, 2005.
- Dobroné Tóth Márta, Futóné Monori Edit, Gőz József és Revákné Markóczi Ibolya: Biológiatanítás az IKT és IBL világában. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2015.
- Falus Iván: Didaktika. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2000.
- Gál Béla: Biológia 10-11-12. osztályok számára. Mozaik Kiadó Szeged, 2005.
- Kacsúr István: A biológia tanítása. Tankönyvkiadó, Budapest, 1986.
- Karlovitz János: Tankönyvtípusok, tankönyvmodellek. Új Pedagógiai Szemle, 51(1), 2001. 80-89.
- Revákné Markóczi Ibolya: Projektoktatás – Egy természettudományos projekt hatásának tanulói önértékelése. Új Mandátum Kiadó, Budapest, 2013. 145.
- Revákné Markóczi Ibolya, Nyakóné Juhász Katalin (szerk.): A természettudományok tanításának elméleti alapjai. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen, 2011.

ETIKA

1. Az emberi természet mibenlétének sajátosságai, az erkölcsiségünk alapjainak dilemmái. Szabadság vagy determináció? Vélemények és ellenvélemények bemutatásának szerepe az erkölcsi kérdések megfogalmazásában.
2. Mutassa be az erkölcsi normák kialakulásának folyamatát néhány példa segítségével. A mindennapi gyakorlat szintjén megjelenő erkölcsiség. Az egyéni, a családi és a tágabb szociális normák tudatosítása az erkölcs formálódásában.
3. A multimédia alkalmazási lehetőségei a kései modernitás normaváltozásainak bemutatása és elemzése során.
4. Mennyi az elegendő? A jólét okozta erkölcsi dilemmák szemléltetésének lehetőségei a szociális környezetből érkező kihívások alapján.
5. Virtuális vagy reális? A közösségi médiumok erkölcsformáló szerepének kérdései egyéni és kiscsoportos interakciók keretében.

IRODALOM AZ ETIKA SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Francis Fukuyama: *A nagy szétbomlás*, Budapest, Európa Könyvkiadó, 2000. 211–228.
- Norbert Elias: *A civilizáció folyamata*, Budapest, Gondolat, 1987. 245–249., 677–699.
- Robert Skidelsky-Edward Skidelsky: *Mennyi az elég?* Budapest, Corvina, 2014. 63–98.
- Fekete László (szerk.): *Kortárs etika*, Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2004. 279–292.
- Dörömbözi János: *Erkölcsi alapismeretek*, Budapest, Nemzeti Tankönyvkiadó, 2009. 9–14., 29–42., 119–122.

FIZIKA

Mit és hogyan tanítana az alábbi témakörökben?

1. A gépjárművek mozgása
2. A hang keletkezése és terjedése, hangszerek
3. A fényforrások működésének fizikai háttere
4. Hogyan használjuk az elektromágneses hullámokat a kommunikációban?
5. Az atomerőművekkel kapcsolatos kockázatok, előnyök

IRODALOM A FIZIKA SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Dr. Ádám Péter, Dr. Egri Sándor, Elblinger Ferenc.... Fizika 9-10-11.
Oktató és Fejlesztő Intézet, Budapest, 2015. ISBN
978-963-682-834-9
<https://player.nkp.hu/play/204037/false/undefined>
<https://player.nkp.hu/play/192319/false/undefined>
<https://player.nkp.hu/play/192513/false/undefined>
- Egri Sándor-Mándy Tihamér-varga Klára: Fizikát tanítók – fizikát tanulók, Debreceni Egyetem
Tanárképzési Központ, 2015. Online:
<http://shrek.unideb.hu/~learner/szakmo/szakmo/fizikakonyv.pdf>

FÖLDRAJZ

1. A magyar földrajzoktatás története napjainkig, különös tekintettel a rendszerváltás óta eltelt évtizedekre.
2. Új ismeretek átadásának módszerei a földrajzoktatásban, szóbeli módszerek, szemléltetés, önálló tanulói tevékenység.
3. Megszilárdítás szerepe a földrajz órán, kiválasztott módszert meghatározó tényezők.
4. Ellenőrzés funkciói és formái a földrajzórán. Tehetséggondozás a földrajzórán.
5. A földrajzoktatást szabályzó dokumentumok (NAT, kerettanterv, földrajzi érettségi), a tanártovábbképzések rendszere Magyarországon.

IRODALOM A FÖLDRAJZ SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Farsang A. (2011): Földrajztanítás korszerűen – GeoLitera SZTE TTIK Földrajzi és Földtani Tanszékcsoport, Szeged, 196.
- Pajtókné Tari I. (2006): A földrajztanár elektronikus eszközkészlete – Online: <http://geography.hu/mfk2006/pdf/Pajt%F3kn%E9%20Tari%20Ilona.pdf>
- Makádi M. 2004. Földönjáró I. Földrajz módszertan egyetemisták és gyakorló tanárok részére - Budapest. Stiefel Kiadó.
- Szilassi P. (2009/b): A földrajz új világa - Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 80.
- Teperics K. - Sütő L.-Homoki E.- Németh G. - Sáriné Gál E. (2015): Földrajztanítás válogatott módszertani fejezetek - Debreceni Egyetem Tanárképzési Központ Debrecen, 256.

FRANCIA

1. A nyelvi kompetencia fejlesztésének területei és lehetőségei. A szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése a franciatanítás különböző szintjein. A francia kiejtés tanításának/tanulásának problémái magyar ajkúak számára; a fonetika szerepe a nyelvtanulásban.
2. A francia grammatika tanításának lehetőségei a kommunikatív szemléletű nyelvórán. Kitekintés a nyelvtan és a fordítás tanításának történeti aspektusaira.
3. A szókincs tanításának módszertani lehetőségei. A francia lexika elemeinek kiválasztási szempontjai, a szó és a nagyobb lexikai egységek tanításának módjai, az egyes módszerek előnyei és hátrányai.
4. A jelenleg használatos franciatankönyvek/tananyagcsomagok általános ismertetése, kritikai bemutatása. A többszintű nyelvi érettségi és az új európai követelményszint teljesítésének feltételei a franciatanításban/tanulásban.
5. Eredeti dokumentumok felhasználásának módszertana. Interaktív tantárgyfeldolgozás. Francia nyelvű televíziós programok (TV5) és az internet lehetőségei a nyelvórákon.

IRODALOM A FRANCIA SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- *Enseigner le français*, www.lepointdufle.net
- *Revue Travaux de didactique du français langue étrangère*, <http://revue-tdfle.fr>
- CRID (Centre de Ressources et d'Ingénierie Documentaires) (2016). *L'enseignement/apprentissage de l'oral en classe de FLE*.
- CRID (Centre de Ressources et d'Ingénierie Documentaires) (2016). *Le numérique pour l'apprentissage des langues : outils, modalités, expérimentations*.
- CRID (Centre de Ressources et d'Ingénierie Documentaires) (2014). *La littérature en classe de FLE : nouveaux enjeux, nouvelles pratiques*.

HOLLAND

1. Hoe wordt een taalles opgebouwd? (voorbereiding, gebruikte technische middelen, lesdoel(en), lesfase, lesinhoud, activiteit van de leerling, activiteit van de docent)
2. Welke typen van opdrachten kunt u noemen om luistervvaardigheid te oefenen?
3. Welke typen van opdrachten kunt u noemen om leesvaardigheid te oefenen?
4. Welkey typen van opdrachten kunt u noemen om spreekvaardigheid en schrijfvaardigheid te oefenen?
5. Welke typen van opdrachten kunt u noemen om woordenschat te oefenen?

IRODALOM A HOLLAND SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Erik Kwakeernaak: Didactiek van het vreemdetalenonderwijs, Coutinho, 2009 ISBN: 9789046901373
- Folkert Kuiken, Ineke Vedder: Dictoglos, Samenwerkend leren in het tweede- en vreemde-taalonderwijs, Coutinho, 2000 ISBN: 9789062832156
- Frank Boers: Ben je zeker? Nieuwe en achterhaalde stellingen en praktijken in het vreemdetalen onderwijs, Acco, 2011 ISBN 978-9033485121
- Bart Bossers, Folkert Kuiken, Anne Vermeer: Handboek Nederlands als tweede taal in het volwassenenonderwijs, Coutinho, 2015 ISBN : 9789046902035
- Dieuwke de Coole en Anja Valk: Actief met taal Didactische werkvormen voor het talenonderwijs, Coutinho, 2010 ISBN 9789046901984

HON- ÉS NÉPISMERET

1. Hon- és népismeret oktatásának története (Néprajzi tartalmak a NAT-ban, Kerettantervben, a hon- és népismeret tantárggyá válása).
2. A multimédia alkalmazási területei, elektronikus tanulási környezetek kihívásai és lehetőségei a hon- és népismeret tanítása során, a nemzeti hagyományok ápolásának színterei.
3. A társadalom és a hagyomány összetartó és ellentmondó tendenciái, az életkor és a lakókörnyezet szerepe a néprajzi tartalmak feldolgozásában.
4. Az interaktív néprajzi foglalkozások szerepe a tanulónak a tanulási folyamathoz való viszonya alakításában az értékelés speciális sajátosságai a hon- és népismeret, a népművészet oktatásban.
5. A kooperatív tanulás képesség- és személyiségfejlesztő hatásai, kompetenciái a szemléltető eszközök, terepmunka motiváló hatása a hon- és népismeret tanítása során.

IRODALOM A HON- ÉS NÉPISMERET SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Ágh Zsófia (1993) *Útmutató a tárgyi és szellemi néprajz tanításához*. Budapest
- Andrásfalvy Bertalan (1989): *Törekvések a néphagyomány iskolai oktatására*. 110–118. In: Sándor László (szerk.): *Nevelés és Művelődéstörténeti Közlemények I.*
- Baksa Brigitta (2015): *Néprajz az iskolában*. A néprajzi ismeretek tanításának múltja és jelene. 14-64. *Néprajzi értekezések 4.* Budapest: Magyar Néprajzi Társaság
- Baloghné Zsoldos Julianna (2002) *A néphagyomány az iskolában*. A néprajz tanításának módszertana. Debrecen
- *Honismeret* (2010) Különszám
- Karácsony Molnár Erika – Kraicini Szokoly Mária (1998): *Hon- és népismeret, néphagyomány az oktató-, nevelőmunkában*. Budapest
- Trencsényi László (2010): *Néphagyományoktatás – pedagógia – folklorizmus*. In.: Benedek Krisztina & Sándor Ildikó: *Útravaló*. A néphagyomány közvetítésének módszerei az iskolában. 6–27. *Hagyományok Háza*, Budapest

INFORMATIKA

1. A számítógépes problémamegoldási megközelítések típusai, ezek jellemzői, a megközelítések közötti kapcsolatrendszer. A megközelítések összehasonlítása más tudományterületek problémamegoldási megközelítéseivel. Gyors és lassú gondolkodás, alacsony és magas mathability probléma megoldási módszerek. A NAT és az informatika-kerettantervek javaslatai, követelményei, a megvalósíthatóság feltételei. Tantárgyközi kapcsolatok. Tanárképzés, tanártovábbképzés.
2. Informatika tanulmányi versenyek. Támogatott versenyek, ezek jellemzői és követelmény rendszere. A tanulók felkészítése a tanulmányi versenyekre.
3. A programozás oktatás aktuális kérdései. Alternatív algoritmizálási és programozási eszközök. Magas szintű programozási nyelvek tanításának előkészítése. Programozás oktatáshoz köthető tudástranszfer elemek.
4. Számítógépes szövegkezelés (szövegszerkesztés, prezentáció, weblapszerkesztés). Tantárgyközi kapcsolatok, informatikai tudástranszfer elemek.
5. Alkalmazói adatkezelés (táblázatkezelés, adatbáziskezelés, adatkonverziók). Tantárgyközi kapcsolatok, informatikai tudástranszfer elemek.

IRODALOM AZ INFORMATIKA SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Backhouse, R. (2011) *AlgorithmicProblemSolving*. Wiley. UK.
- Chen, J. A., Morris, D. B., and Mansour, N. (2015) Science Teachers' Beliefs. Perceptions of Efficacy and the Nature of Scientific Knowledge and Knowing. In *International Handbook of Research on Teachers' Beliefs*. (Eds.) Fives, H. & Gill, M. G. Routledge, 370–386.
- Csernoch, M. (2014) Programozás táblázatkezelő függvényekkel – Sprego. Műszaki Könyvkiadó, Budapest.
- Hromkovič, J. (2009) *AlgorithmicAdventures*. Berlin, Heidelberg: Springer Berlin Heidelberg. Retrieved July 21, 2016, from <http://link.springer.com/10.1007/978-3-54085986-4>.
- Kahneman, D. (2013) *Gyors és lassú gondolkodás*. HVG, Budapest.
- Virágvölgyi, P. (2004) A tipográfia mestersége – számítógéppel. Osiris, Budapest. Wing, J. M. (2006) Computational thinking. *Communications of the ACM*, 49(3), 33. DOI=<http://doi.org/10.1145/1118178.1118215>.

KÉMIA

- Összefüggések a tanuláselméleti alapok és a kémiai fogalmak tanításának problémái között:** a tanulás mint információfeldolgozás; a konstruktivista tanuláselmélet; kognitív terhelési elmélet; Nahalka-modell; a mindennapi tapasztalatokon alapuló gondolkodás veszélyei; a kémiai fogalmak sajátosságai; a fogalmi megértési problémák feltárása, kezelése; mindezek konkrét példákon történő bemutatása
- Oktatási módszerek:** konstruktivista szemléletű oktatási módszerek, Bloom-taxonómia példákkal; a tanárközpontú módszerektől a tanulóközpontú módszerekig; kooperatív oktatási módszerek; az önálló tanulást segítő módszerek; áltudományok és ismeretterjesztés; mindezek konkrét példákon történő bemutatása és kritikai, ill. többszemponú megvilágítása
- Kémiai kísérletek és egyéb szemléltetési módok és ezek megjelenése különböző szemléletű kémia tankönyvekben:** modellek, a kísérletek csoportosítása; köznapi anyagokkal és eszközökkel elvégezhető kísérletek; köznapi jelenségek kémiai modellezés; otthon elvégezhető kísérletek; gyorsesztek a kémiaoktatásban; kémiai kísérletek és mérések IKT eszközökkel; számítógépes molekulamodellek a kémiaoktatásban; kémiai alkalmazások mobil eszközökön; web 2.0 alkalmazások az oktatásban; mindezek konkrét példákon történő bemutatása minél több tankönyv elemzésével
- A kémiai számítások tanítása:** célja, szerepe a kémia tanítási-tanulási folyamatában; a kémiai számítások tanításának alapelvei; a kiindulási adatok sajátosságai; stratégiaváltás provokálása a kiindulási adatok változtatásával; nem szokványos feladatmegoldási stratégiák; mindezek konkrét példákon történő bemutatása
- Ellenőrzés, értékelés, mérés:** méréselméleti alapok; tananyagelemzés, követelménystruktúra; feladatírás, feladattipológia; feleletválasztó feladatok; feleletalkotó feladatok; hazai és nemzetközi mérések a természettudományos tantárgyakból; a kétszintű kémia érettségi; folyóiratok, szakirodalmi források a kémiatanár számára; mindezek konkrét példákon történő bemutatása

IRODALOM A KÉMIA SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Balázs Katalin, Csenki József, Főző Attila László, Labancz István, Riedel Miklós, Rózsahegyi Márta, Schróth Ágnes, Szalay Luca, Tóth Zoltán, Wajand Judit: A kémiatanítás módszertana, (Szerk: Szalay Luca). Online: <http://tomc.elte.hu/kiadvany/kemiatanitas-modszertana-jegyzet>
- Bohdaneczky Lászlóné – Sarka Lajos – Tóth Zoltán: Kémiatanárok szakmódszertani továbbképzése, Szaktárnet, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015. Online: http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/kemiatanarok_szakm_tovabbk.pdf
- Tóth Zoltán: Korszerű kémia tantárgypedagógia –híd a pedagógiai kutatás és a kémiaoktatás között, Szaktárnet, Debreceni Egyetemi Kiadó, 2015. Online:

DEBRECENI EGYETEM

TANÁRKÉPZÉSI KÖZPONT

✉ 4032 Debrecen, Egyetem tér 1.
4002 Debrecen, Pf. 400.

☎ +3652512900/22087/63073/22140

✉ tanarkepzes@unideb.hu

http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/korszaru_kemia_tantargypedagogia.pdf

- Revákné Markóczi Ibolya – Tóth Zoltán: Osztálytermi kutatás, Debreceni Egyetem Tanárképzési Központ, Debrecen, 2015, Online:
http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/osztalytermi_kutatas.pdf

MAGYAR

Irodalomtanítás

1. Mutassa be a konstruktív pedagógia módszertani lehetőségeit az irodalomórán!
2. Mutassa be az RJR-modell szerinti óraszervezés lehetőségeit!
3. Mutassa be a középiskolai irodalomtanításban használható tankönyveket a következő szempontokból: a tananyag tematikus elrendezése, műfajpoétikai ismeretek tanításának lehetőségei, nyelvhasználat, tervezhető munkaformák, a műértelmezés tanításának lehetőségei.
4. Mutassa be az irodalomórán a multimédiás taneszközök alkalmazásának lehetőségeit!
5. Mutassa be a tanári kérdésfeltevés jelentőségét az ismeretközvetítésben, a műértelmezés tanításában, a reflektált nyelvhasználat formálásában!

Anyanyelvtanítás

1. Mutassa be az anyanyelvi nevelés módszertani célkitűzéseit! Térjen ki a közép és az emelt szintű érettségi vizsga kimeneti követelményeire is!
2. Mutassa be a helyesírás tanításának módszertani lehetőségeit!
3. Mutassa be a leíró nyelvtan tanításának tervezhetőségét! Vázolja fel a hangtan tanításának módszertani lehetőségeit!
4. Mutassa be a leíró mondat tanításának módszertani lehetőségeit!
5. Mutassa be a szövegértés tanításnak lehetőségeit!

IRODALOM AZ ANYANYELVTANÍTÁS SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Laczkó Mária: A szövegértés fejlesztésének lehetőségei – gyakorlattípusok egy szövegértést fejlesztő órára. Online: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=383>
- N. Császi Ildikó: Szövegértést fejlesztő gyakorlatok az anyanyelvi kommunikáció kulcskompetencia fejlesztéséhez. Online: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=197>
- Gósy Mária: A szövegértő olvasás. Online: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=25>
- Bácsi János – Sejtes Györgyi: Didaktikai útmutató a szövegértési feladatlaponk összeállításához. Online: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=218>
- Gonda Zsuzsa: A digitális szövegek olvasásértésének fejlesztése az olvasási stratégiák segítségével. Online: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=555>
- Antalné Szabó Ágnes: Szövegszemlélet a helyesírás-fejlesztésben, Anyanyelv-pedagógia IX. évfolyam, 2016/3.
- Antalné Szabó Ágnes: A helyesírási kultúra fejlesztésének régi-új technikái. Online: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=109>
- Antalné Szabó Ágnes: Kreatív helyesírási gyakorlatok. MAGYARTANÁRI ÖTLETTÁR, Magyar Nyelvtudományi Társaság Magyar tanári Tagozat, 2012.
- Antalné Szabó Ágnes: A magyar helyesírás vizuális rendszere. Online: <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=286>

- Zimányi Árpád: Az anyanyelvi nevelés célja és feladatai, Dobóné Berencsi Margit – Zimányi Árpád: *Anyanyelvi tantárgy-pedagógiánk vázlata*. c. jegyzet alapján, EKF LÍCEUM Kiadó, Eger, 2000.
- Antalné Szabó Ágnes: A tanulásalapú anyanyelvi nevelés. Online: <http://www.anyanyelvpedagogia.hu/cikkek.php?id=481>

IRODALOM AZ IRODALOMTANÍTÁS SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Czimer Györgyi, Kovács Szilvia, Miklósvölgyi Miklós: Az irodalomtanítás új útjain, Módszertani kézikönyv, Debreceni Egyetem Tanárképzési központ, 2015.

MATEMATIKA

1. A számfogalom kialakítása a természetes számoktól a valós számokig. (Számkörbővítés, műveletek értelmezése, számhalmazok számossága)
2. Az algebrai gondolkodás kialakításának és fejlesztésének lépései. (Algebrai kifejezések értelmezése, műveletvégzés algebrai kifejezésekkel, egyenlet, egyenlőtlenség fogalma, néhány megoldási módszer)
3. A függvényszemlélet formálása. (A függvény és sorozat fogalma, a függvény különböző reprezentációi, függvényvizsgálati szempontok)
4. A fogalomalkotás és a bizonyítás kérdései a sík- és térgeometria tanítása során. (Definiálási és bizonyítási módok bemutatása néhány konkrét példán keresztül)
5. A kombinatorikai és a valószínűségi szemléletmód kialakítása, feladatmegoldási módszerek. (Sorbarendezési és kiválasztási problémák megoldása életkortól függő módszerekkel, a valószínűség értelmezési lehetőségei, halmazelméleti analógiák)

Megjegyzések a matematika szakmódszertan záróvizsgához

- A záróvizsgán számonkérésre kerülő ismeretek *A matematikatanítás szakmódszertana* és *Matematikatanítás a középiskolában 1-2* kurzusok tananyagát fedik le, kiegészítve az iskolai gyakorlatokon szerzett tapasztalatokkal.
- A tételek az 5-12. évfolyam matematika tananyagára vonatkoznak, különös tekintettel a középiskolai szakaszra.

MATEMATIKA SZAKTANÁR KÉPZÉS

Algebra és számelmélet

Másodfokú számtestek egészei. Oszthatóság alapfogalmai gyűrűkben. Prím elemek és felbonthatatlan elemek. Főideálgyűrűk. Euklideszi gyűrűk. Prímszámok tulajdonságai. Valós számok approximációja racionális számokkal. Lánctörtek.

Többváltozós függvények

Differenciálási szabályok. Fermat elv. A Fréchet-derivált, iránymenti és parciális deriváltak, a Fréchet-derivált mátrixrepresentációja. A differenciálhatóság elegendő feltétele. Magasabbrendű deriváltak; Schwarz–Young tétel. Lokális szélsőérték: stacionárius pontok és a szélsőérték másodrendű feltétele.

Differenciálgeometria

Differenciálható görbék. Görbület, torzió. A görbeelmélet alaptétele. Felületek az euklideszi térben, különböző megadási módjaik. A felület metrikus alapformája. Gauss-görbület.

Valószínűségelmélet

Valószínűségelméleti alapfogalmak. Diszkrét idejű Markov-láncok. Átmenetvalószínűségek, a Chapman-Kolmogorov egyenlet. Állapotok osztályozása: lényeges és lényegtelen állapotok, periódus, alosztályok. Visszatérő Markov-láncok.

Matematika szakmódszertan

A szögfüggvényfogalom kiterjesztése, trigonometrikus azonosságok. Koordináta- és vektorgeometria. Sorozatok és függvények határértéke. Differenciál- és integrálszámítás. Valószínűségi változók.

NÉMET

1. Texte, Lehrwerke, Medien
2. Umfassende Konzepte der Fremdsprachenvermittlung
3. Lehr- und Lernformen
4. Fehler und Fehlerkorrektur
5. Sprache und Kommunikation als Lerngegenstand und Teil des Lernprozesses

IRODALOM A NÉMET SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Dietmar Rösler: *Deutsch als Fremdsprache, Eine Einführung* J.B.Metzler, Stuttgart 2012.

OLASZ

1. L'acquisizione linguistica: fattori e processi
2. L'unità didattica e i suoi principi organizzativi
3. Il Quadro Comune Europeo di Riferimento per le lingue
4. L'apprendimento della pragmatica
5. Modelli di comunicazione e interazione nella classe di Italiano L2/LS

Bibliografia

- Balboni, E. Piero, Tecniche didattiche per l'educazione linguistica, Torino, UTET, 2003.
- Diadori, Pierangela (a cura di), Insegnare italiano a stranieri, Firenze, Le Monnier, 2011.
- Diadori, Pierangela –Palermo, Massimo, Manuale di didattica dell'italiano L2, Perugia, Guerra Edizioni, 2009.
- Nyitrai Tamás, Olasztanárok kézikönyve, Budapest, Ponte Alapítvány, 2002.
- Vedovelli, Massimo, Guida all'italiano per stranieri. Dal Quadro comune europeo per le lingue alla Sfida salutare, Roma, Carocci, 2010.

OROSZ

1. Проблемы обучения лексике
2. Проблемы обучения грамматике
3. Обучения рецептивным видам речевой деятельности
4. Обучение продуктивным видам речевой деятельности
5. Использование ИКТ средств на уроках РКИ

Предложенная литература

- Акишина, А. А., Каган, О.Е. 2002: Учимся учить. Москва
- Лебединский С. И., Гербик Л. Ф. 2011: Методика преподавания русского языка как иностранного. Минск
- Крючкова, Л. С., Мощинская Н. В. Русский язык как иностранный. Практическая методика обучения русскому языку как иностранному.

PEDAGÓGIA

1. A pedagógiai tárgyak tervezése és oktatási folyamattá szervezése, értékelése
2. Az előadás, szeminárium, konzultáció sajátosságai, pedagógiai projektek szervezése
3. A kollégiumi/diákotthoni nevelőmunka módszertani kérdései
4. A pedagógiai szakszolgálatok tevékenysége, szerepük az elméleti, gyakorlati pedagógiai munkában
5. A pedagógiai terepmunka formái és módszertani kérdései (óramegfigyelések, esetelemzések)

IRODALOM A PEDAGÓGIA SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Benedek István (1997): *Kollégiumi neveléstan*. Budapest: OKI.
- Falus Iván (szerk.) (2004): *Didaktika*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Hunyady Györgyné - M. Nádasi Mária (2004): *Pedagógiai tervezés*. Pécs: Comenius Bt.
- Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja 59/2013. (VIII. 9.) EMMI rendelet
- Lenkovics Ildikó (2011): A pedagógus tervező tevékenysége. Debrecen. Debreceni Egyetem, Tudományegyetemi Karok. Online: http://reptha.detek.unideb.hu/media/documents/online_a_pedagogus_tervez_tevkenysge.pdf
- M. Nádasi Mária (2003): *Projektoktatás*, Budapest: Gondolat-ELTE.
- Revákné Markóczi Ibolya (szerk.) (2011): *Projekt módszer, projektoktatás*. Debrecen: Debreceni Egyetem, Tudományegyetemi Karok, 2011. 1., 2., 8., 12. fejezet. Online: http://reptha.detek.unideb.hu/media/documents/online_projektmdszer_projektoktats.pdf
- Buda András: *Értékelési filozófiák és pedagógiai mérés*. Debrecen: Tudományegyetemi Karok, 2011.

TERMÉSZETTUDOMÁNY-KÖRNYEZETTAN

1. Az integrált természettudomány fogalma, története. A STEM oktatás fogalma, és összetevői.
2. A természettudomány tantárgy helye és követelményei a Nemzeti Alaptantervben. A természettudomány tantárgy tervezése. Nemzeti alaptanterv, kerettanterv, óraterv, óravázlat, tématerv, projektterv. A természettudomány tankönyvek és tartalmuk 5-10. évfolyamig.
3. A természettudomány tantárgy tanításának módszerei. Kutatás-alapú tanulás, természettudományos problémamegoldás, terepgyakorlatok, kísérletezés. Modellézés. A metakognitív képességek fejlesztésének lehetőségei a természettudomány tantárgy tanításában. IKT és gamifikáció a természettudomány tanításában.
4. A komplex természettudományos szemlélet kialakításának módszerei a víz, levegő, mozgás, tér, energia és anyag tanításának példáján keresztül.
5. A fenntarthatóság nevelés módszerei és alkalmazhatóságuk a közoktatásban.

IRODALOM A TERMÉSZETTUDOMÁNY-KÖRNYEZETTAN SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Bodzsár Éva (szerk) (2005): Kézikönyv a biológiatanítás módszertanához. Trefort Kiadó, Budapest.
- Dobróné Tóth Márta, Futóné Monori Edit, Gőz József és Revákné Markóczi Ibolya (2015): Biológiatanítás az IKT és IBL világában. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen,
- Kiss Ferenc, Tóthné Kosztin Beáta, Vallner Judit (2011): A környezettan tanítása. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen.
- Revákné Markóczi Ibolya, Nyakóné Juhász Katalin (szerk.) (2011): A természettudományok tanításának elméleti alapjai. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen.
- Revákné Markóczi Ibolya (szerk.) (2011): Projekt módszer, projektoktatás. Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok, Debrecen.
- Aktuális Természettudomány tankönyvek 5-10. évfolyamig.

TÖRTÉNELEM

1. A történelemtanítás tervezése (óravázlat, óraterv, tanmenet fogalma és szerepe). KOVÁCS et al. 2015. 33–57.
2. A történelemtanítás munkaeszközei, korszerű információs technológiák és felhasználásuk történelem órán. KOVÁCS et al. 2015: 21–32., 73–118., 127–132., 158–162., 169–178. KIS é. n.
3. A történelemtanítás módszerei, munkaformák a tanulók életkori sajátossága alapján. KOVÁCS et al. 2015. 58–67., 133–157.
4. A motiváció és a motiválás szerepe, eszközei a történelemoktatásban (pl.: szakirodalom, szépirodalom, online felületek, ismeretterjesztő csatornák, értékelés motiváló szerepe)
5. Az ismeretek ellenőrzésének céljai, módszerei, a történelem érettségi. KOVÁCS et al. 2015. 163–168.

IRODALOM A TÖRTÉNELEM SZAKMÓDSZERTANI TÉTELEKHEZ

- Csepela et al. 2000. Csepela Jánosné–Horváth Péter–Katona András–Nagyajtai Anna: *A történelemtanítás gyakorlata*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest
- Kaposi József: Szélgjegyzetek a történelemtanítás gyakorlatának alakulásáról. Új pedagógiai szemle, 2010 3-4. szám Online: http://epa.oszk.hu/00000/00035/00140/pdf/EPA00035_upsz_2010_3-4_069-092.pdf
- Katona András—Sallai József: A történelem tanítása. Tantárgy-pedagógiai összefoglaló. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 2002
- Kis Sándor: „Elő a mobilokkal!” M-learning – A mobiltelefon alkalmazási lehetőségei a történelemórán. (Kéziratban.) Történelemtanárok Egylete, Budapest, é. n. Online: <http://www.tte.hu/media/pdf/eloamobilokkal.pdf>
- Knausz Imre (szerk.): Az évszámokon innen és túl... Megújuló történelemtanítás. Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2001.
- Kovács et al. 2015. Kovács István–Kovács Istvánné–Óbis Hajnalka: *A változó történelemoktatás*. Debreceni Egyetemi Kiadó, Debrecen. Online: http://tanarkepzes.unideb.hu/szaktarnet/kiadvanyok/valtozo_tortenelemoktatas.pdf
- Szabó Márta: *A motiváció lehetőségei a történelemtanításban. I. rész*. Történelempedagógiai füzetek 4. sz. 11–21. 1999
- Száray Miklós: *A térkép szerepe és elemzése történelemórán* Történelemtanítás Új folyam I. 2010. 2. szám Online: <http://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/2010/05/szaray-miklos-a-terkep-szerepe-es-elemzese-a-tortenelemoran/>

TÖRTÉNELEM (SZAKTANÁRI 2 FÉLÉVES KÉPZÉSŰ HALLGATÓK SZÁMÁRA)

A záróvizsga két részből áll: a záródolgozat záróvizsga bizottság előtt történő szóbeli megvédéséből, valamint egy szóbeli részből.

A szóbeli rész előre megadott tételek alapján történő felelet a záróvizsga- bizottság előtt. A záróvizsga jegyét az alábbi részjegyek számtani átlaga adja:

- a záródolgozat szóbeli védésének jegye
- a szóbeli tétel jegye

Ha a záróvizsgán bármelyik részjegy elégtelen, akkor a záróvizsga jegye is elégtelen.

A záróvizsga-bizottság

A záróvizsga bizottság elnöke a Történelmi Intézet vezető oktatója; a bizottság tagjai: a Történelmi Intézet, valamint egy külső tag. A záróvizsga-bizottság tagjai közösen állapítják meg a záróvizsga érdemjegyét, kétség esetén az elnök szavazata dönt.

1. A történelemtanítás célja és funkciója

- Chapman, Arthur: Mi a történelemtanítás célja? Nehézségek és lehetőségek. *Történelemtanítás, Új folyam,* 2021. 3. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2021/09/12_02_05_Chapman.pdf
- Dahn, Thomas C.: A korszerű történelemtanítás feladatai, nehézségei és kihívásai. *Történelemtanítás, Új folyam,* 2017. 1-2. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2017/10/08_01_04_Dahn.pdf
- Tomka Béla: Miért tanulmányozzuk a történelmet? Bevallott és rejtett célok. *Történelemtanítás, Új folyam,* 2018. 1-2. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2020/09/09_01_02_Tomka_v.pdf

2. A történelemtanár munkája

- Kaposi József: *Közelítések a történelemtanítás elméletéhez és gyakorlatához. Oktatási segédlet.* Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, 2020. 121–144. Online: http://kaposijozsef.hu/wp-content/uploads/2020/08/Kozelitesek_kotet_egyben_internetre-PDF-1.pdf

3. Történelemtanítás és történettudomány

- Farkas Katalin: Tudományos tudásátadás a történelemoktatásban. A történettudomány és a történelemoktatás kapcsolata. *Iskolakultúra,* 2015. 7-8. sz. 68–73. Online: https://epa.oszk.hu/00000/00011/00196/pdf/EPA00011_iskolakultura_2015_07-08_09.pdf
- Gyáni Gábor: A történetírás és a történelemtanítás konfliktusa. *Iskolakultúra,* 2015. 7-8. sz. 62–67. Online: <http://real.mtak.hu/34824/1/08.pdf>
- Kaposi József: *Közelítések a történelemtanítás elméletéhez és gyakorlatához. Oktatási segédlet.* Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, 2020. 7–40. Online: http://kaposijozsef.hu/wp-content/uploads/2020/08/Kozelitesek_kotet_egyben_internetre-PDF-1.pdf

4. A történelemtanítás munkaformái és a tanulók életkori sajátosságai

- Gyertyánfy András: Munkaformák a történelemtanításban – a frontális munkától a kooperatív csoportmunkáig. *Történelemtanítás,* 2022. 3-4. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2023/01/13_03_04_Gyertyanfy.pdf

5. A forráshasználat a modern történelemtanításban

- Gyertyánfy András: Az elbeszéléstől a forrásokig, a forrásoktól az elbeszélésig. A történelemtanítás súlypontjának változásai. *Történelemtanítás*, Új folyam, 2018. 1-2. sz. Online: https://www.folyoirat.tortenelemtanitas.hu/wp-content/uploads/2018/08/09_01_03_Gyertyanfy.pdf
- Kőfalvi Tamás – Makk Ferenc: *Forrástani ismeretek történelemből. Segédkönyv a történelem forrásközpontú tanításához*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2007.

6. A történelmi gondolkodás fejlesztése a közoktatásban

- Kojanitz László: *A történelmi gondolkodás fejlesztése*. Belvedere, Szeged, 2021, 71–161. Online: http://real-eod.mtak.hu/9843/1/Kojanitz_2021_A%20%C3%B6rt%C3%A9nelmi%20gondolkod%C3%A1s%20fejl.pdf

7. Történelmi mítoszok és a történelem-tanítás

- *Egyezünk ki a múlttal! Műhelybeszélgetések történelmi mítoszainkról, tévhiteinkről*. Szerk. Lőrinc László. Történelemtanárok Egylete, Budapest, 2010. 159–213. Online: <https://mek.oszk.hu/08400/08474/08474.pdf>

8. A hazai történelemtanítás történetének főbb szakaszai

- Kaposi József: Széljegyzetek a történelemtanítás gyakorlatának alakulásához. *Új Pedagógiai Szemle*, 2010. 3-4. sz. 69–92. Online: https://epa.oszk.hu/00000/00035/00140/pdf/EPA00035_upsz_2010_3-4_069-092.pdf
- Kaposi József: *Közelítések a történelemtanítás elméletéhez és gyakorlatához. Oktatási segédlet*. Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest, 2020. 41–60. Online: http://kaposijozsef.hu/wp-content/uploads/2020/08/Kozelitesek_kotet_egyben_internetre-PDF-1.pdf

9. A magyar történetírás a 20. század első felében

- Erős Vilmos: *Modern historiográfia : az újkori történetírás egy története*. Budapest, Ráció, 2015, 177-202
- Romsics Ignác: *Clio bővületében : magyar történetírás a 19-20. században*. Budapest, Osiris, 2011, 245-355.

10. A magyar történetírás 1945 után

- Erős Vilmos: *Modern historiográfia : az újkori történetírás egy története*. Budapest, Ráció, 2015, 377-408
- Romsics Ignác: *Clio bővületében : magyar történetírás a 19-20. században*. Budapest, Osiris, 2011, 356-480.